

పూజాసామగ్రి దొరకకపోవడం వల్ల తీవ్ర ఆసౌకర్యానికి గురవుతున్నారు. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని చాలా తీవ్రంగా పరిగణిస్తూ, ప్రభుత్వం వెంటనే వాళ్ళకి ప్రత్యామ్నాయ వాణిజ్య సముదాయాన్ని ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వాళ్లందరూ ఈ ఉదయమే వచ్చి నన్ను కలిశారు. అధ్యక్షా, ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా స్పందించి వాళ్ల రెస్క్యూకి రావాలని కోరుతున్నాను.

2. శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ (స్థానికసంస్థలు-ఆదిలాబాద్): సింగరేణి ఆధ్వర్యంలో నిర్మిస్తున్న జైపూర్ పవర్ ప్లాంటుకు త్రాగునీటి సరఫరా పథకం క్రింద చెన్నూర్ మండలం, కాంబోజీ గ్రామంలో ఒక రిజర్వాయర్ ప్రపోజల్ పెట్టడం జరిగింది. ఇది మూడు సంవత్సరాల నుండి ప్రాసెస్ జరుగుతుంది. అయితే కాంబోజీ పేట రైతుల నుండి 390 ఎకరాలు భూసేకరణ కోసం కలెక్టర్, జాయింట్ కలెక్టర్, R.D.O.లతో చర్చలు జరిపి వాళ్లకు ఒక రేటు ఖరారు చెయ్యడం జరిగింది. ఒక్కొక్క ఎకరానికి రూ. 7,00,000 రూ. 7,50,000లు, రూ. 8,00,000 లక్షలు నిర్ణయించడం జరిగింది. కలెక్టర్ గారు స్వయంగా 15 రోజులలో పేమెంట్ ఇప్పిస్తామని చెప్పారు. సింగరేణి వాళ్లు గొల్లవాగు లెఫ్ట్ కెనాల్ నుండి కాంబోజీ పేట 390 ఎకరాలకు సాగునీటికోసం ల్యాండ్ అక్విజిషన్ లో పోతుందని నీరు ఇవ్వలేదు. 15,20 రోజుల క్రితం సింగరేణి యాజమాన్య సంస్థ వాళ్లు ఈ 390 ఎకరాలు మేము తీసుకోవడం లేదని చెప్పడంతో రైతుల నెత్తి మీద బండ వేసినట్టు అయ్యింది.

భూమి పోతుందని కలెక్టర్ గారు స్వయంగా చెప్పడం వల్ల, వేరే భూమి కోసం 2 నెలల బయానా పెట్టుకోవడం జరిగింది. కొంతమంది రైతులు ఈ డబ్బులు వస్తాయని ఆడ పిల్లల పెండ్లిలు కూడా పెట్టుకోవడం జరిగింది. రైతులు ఏం చెయ్యాలో తోచని స్థితిలో ఉండి, ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితి కూడా కనపడుతుంది. సింగరేణి వాళ్లు భూ సేకరణలో 395 ఎకరాలు సేకరించడం గొప్ప విషయం కాదు. కాని

రైతుల సమస్యలను గుర్తించి, మానవతావాదంతో, రైతుల భూములను సేకరించి రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. నేను, గౌరవ మంత్రివర్యులు, ఎండోమెంటు మినిష్టర్, అందరూ రెవ్యూ మీటింగ్ లో సింగరేణి వాళ్లకి చెప్పడం జరిగింది. రైతులు అనేక సమస్యలతో సతమతమవుతున్నారు.

(ప్రత్యేక ప్రస్థావనలను అధ్యక్షుల వారికి అందజేయడం జరిగింది)

MR. CHAIRMAN: Now, there is Tea-break for ten minutes.

(The House then adjourned for tea-break at 12.03 p.m.)

12.20 మ. (After tea break, the House reassembled at 12.39p.m. with the Hon'ble Chairman in the Chair.)

మిస్టర్ చైర్మన్: సభకి సమస్కారం. 2016-17 బడ్జెటుపై సాధారణ చర్చలో మాట్లాడువలసిందిగా శ్రీ పూల రవీందర్ గారిని కోరుతున్నాను.

(VI) 2016-17 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై చర్చ

శ్రీ పూల రవీందర్: అధ్యక్షా, 2016-17 బడ్జెట్ పై ప్రసంగించే అవకాశం కలిగించినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన కొరకు ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా 14 సంవత్సరాలు ఉద్యమం చేసి, యాపత్ తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని పది జిల్లాలలోని నాలుగు మూలలు తిరిగి, ఆ ప్రాంత ప్రజలు ఏమి కోరుకుంటున్నారు, ఎక్కడ నదీ జలాలున్నాయి, ఆ ప్రాంత ప్రజల స్థితిగతులేమిటి, ఎటువంటి కష్టాలు పడుతున్నారు, వాళ్ళేమి కావాలని కోరుకుంటున్నారనే విషయాలపై ఆయన సంపూర్ణ అవగాహన కలిగించుకున్నారు.

12.40 మ. అధ్యక్షా, మొదటి బడ్జెట్, రెండవ బడ్జెట్ లో సుమారుగా అంచనాల ప్రకారంగా చేసినప్పటికీ 2016-17 బడ్జెట్ వచ్చేవరకు ఒక సమగ్రమైన, సంపూర్ణమైన బడ్జెట్ ను గత ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఏ ముఖ్యమంత్రి చేయని

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై చర్చ

విధంగా మన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతి శాఖ అవసరాలు ఏమిటి? ఎంత ఖర్చు అవుతుంది. ఏవిధమైనటువంటి ఆదాయం వస్తుంది. ఆదాయ వనరులు ఏమిటి? వీటన్నింటినీ ఒక అద్భుతమైన ఆలోచన విధానంతో రూపొందించినటువంటి బడ్జెట్ ఈ బడ్జెట్.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారితో, అధికారులతో ఒకమంచి బడ్జెట్ను తయారు చేస్తే మన పెద్దల సభలో గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు అపారమైన అనుభవం ఉన్నటువంటి వారు స్పష్టంగా ఈ బడ్జెట్ మీద ప్రసంగించడం జరిగింది. నిజంగా ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రజల యొక్క ఆశలు, ఆకాంక్షలు ఏమిటి? ఆశయాలు ఏమిటి? వారి యొక్క అవసరాలు ఏమిటి? అనేది సమగ్రంగా తెలుసుకొని ఈ బడ్జెట్ను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది.

గతంలో బడ్జెట్ ఒక మూస వద్దతిలో వచ్చేది. కానీ, దానికి విరుద్ధమైనటువంటి రీతిలో ఒక్కొక్క శాఖను తీసుకొని ఆ శాఖ మీద చాలా depth గా పోయి, ఎందుకు ఇన్ని నిధులు కేటాయించాలి. ఇంత బడ్జెట్ కేటాయించడం వల్ల ఈ డిపార్టుమెంట్ ద్వారా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం ఏమిటి? అంతకుమించి ప్రజల యొక్క అవసరాలు ఏమి తీరుతాయి. ఇవన్నీ ఆలోచన చేసి ఈ బడ్జెట్ మీద ఒక నూతన ఒరవడిని తీసుకువచ్చినటువంటి గొప్పతనం మన తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికే దక్కుతుంది. ఇందులో గత బడ్జెట్లు ఏవి చూసినా ప్లాన్ బడ్జెట్ ఎంత అయితే ఉంటుందో, అంతకన్న ఎక్కువగా నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్ పెట్టుకోవడం జరుగుతుంది. కానీ, ఇక్కడ దానికి విరుద్ధంగా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్లాన్ బడ్జెట్ నే రూ.67వేల కోట్లతో తయారు చేయడం జరిగింది.

ఎందుకు ప్లాన్ బడ్జెట్ను మనం పెంచుకోగలిగాము. ఎప్పుడైతే, ఆయా డిపార్టుమెంట్ మీద పట్టు ఉండి, అది ఎంత అవసరం అనేది ముందుగా చాలా అద్భుతంగా ఆలోచన చేసి, స్టడీ చేసి, ఈ బడ్జెట్లో దీనికింత కేటాయించాలని చెప్పి ధైర్యంగా ముందుకు వచ్చి

అధికారులను, మంత్రులందరినీ కూర్చోపెట్టుకొని స్వయంగా ఒక ముఖ్యమంత్రి బడ్జెట్ను తయారు చేసినటువంటి దాఖలాలు గత పరిపాలనలో ఎక్కడా మనకు కనిపించవు. అందుకు నిదర్శనమే ఈనాటి ఈ ప్లాన్ బడ్జెట్ కానివ్వండి, నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్ కానివ్వండి. రూ.67,630కోట్లు ప్లాన్ బడ్జెట్, రూ.62,785కోట్లు నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్. అంటే, ప్లాన్ బడ్జెట్ను మనం ఎక్కువగా పెట్టగలిగామంటే దానిమీద ఎంతో ఆలోచన ఉంటే తప్ప అది మామూలుగా సాధ్యం అయ్యేది కాదు. అట్లా మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఆవిధంగా ఆలోచన చేసి తెలంగాణ ప్రజల యొక్క అవసరాల కొరకు తయారు చేసినటువంటి బడ్జెట్.

ప్రతి శాఖ పని తీరును కూడా స్వయంగా వారే పర్యవేక్షించడం జరిగింది. 2014-15వ బడ్జెట్ తీసుకుంటే నైరుతి రుతుపవనాల వల్ల వచ్చిన వర్షపాతం 2014లో 30శాతం. అదేవిధంగా 2015వ సంవత్సరంలో 14శాతానికి నైరుతి రుతుపవనాలు పడిపోయాయి. 2015-16 తీసుకుంటే దీనిలో 58శాతం నైరుతి రుతుపవనాలు పడిపోయాయి. అదేవిధంగా 2016-17 తీసుకుంటే 79శాతానికి ఈశాన్య రుతుపవనాలు పడిపోయాయి. రెండు సంవత్సరాలు నైరుతి, ఈశాన్య రుతుపవనాలు పడిపోయిన సందర్భంలో రైతాంగం ఎంత కష్టపడిపోతున్నారు. నీళ్లు లేక అనేది ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్, మే నెలల్లో డ్రింకింగ్ వాటర్ తో మనకు అర్థం అవుతుంది. ఎప్పుడైతే ఈ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయో మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకలో కృష్ణా నది మీద సుమారు ఒక 400 బ్యారేజీలు/చెక్ డ్యామ్ల నిర్మాణాలు చేసిపోయిన తరువాత రాబోయే రోజుల్లో కృష్ణా నది మీద ఆధారపడి చేసేటటువంటి వ్యవసాయం కానివ్వండి, సాగునీటి ప్రాజెక్టులు కానివ్వండి ఏ పరిస్థితుల్లో కూడా మనకు నీరు కనిపించేటువంటి అవకాశం లేదు.

ఎంతసేపు మనం ఆధారపడేది గోదావరి నదీ జలాల మీదనే. ఈ గోదావరి నదిమీద ఏవిధంగా మనం నీటిని తీసుకోగలుగుతాం? ఎక్కడ మనకు నీరు 365రోజులు అందుబాటులో ఉంటుంది? ఇదంతా స్వయంగా గౌరవ

ముఖ్యమంత్రి గారే రీడిజైన్ చేసి, రీఇంజనీరింగ్ చేసి ఆ ప్రాజెక్టులు గతంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటు చేసినప్పటికీ అవి అంతర్ రాష్ట్రవిభేదాల వైపుకు పోయేవిధంగా ఉన్నాయి తప్ప, ఎన్ని వేల కోట్లు ఖర్చుపెట్టినా, నీటి చుక్క రానటువంటి పరిస్థితుల్లో మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో తేదీ: 08-03-2016నాడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అంతర్ రాష్ట్ర జల ఒప్పందాల మీద గోదావరి నది మీద నిర్మించేటటువంటి ప్రాణహిత-చేవెళ్ల కానీవ్వండి, వచ్చేటటువంటి గోదావరి నది మీద నీరు తగ్గుతున్నటువంటి సందర్భంలో ప్రాణహిత, ఇంద్రావతి, పెన్ గంగా ఈ ఉప నదుల మీద ఆధారపడవలసిన పరిస్థితి ఉంది.

ఇక్కడ మహారాష్ట్రతో ఏ ఇబ్బందులు లేకుండా ఒప్పందాలు చేసుకొని, ఎక్కడైతే నీటి నిలువ ఉంటుందో, నీటి సామర్థ్యం ఉంటుందో అక్కడనే ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పి ఒక చక్కటి ఆలోచన చేయడం. ఉద్యమ కాలంలో తిరుగుతున్నప్పుడు ఖమ్మం జిల్లా ప్రజలు ఏమి కోరుకుంటున్నారు, గోదావరిలో ఎక్కడ నీరుందో, అక్కడి నుండి ఆ నీటిని తీసుకోవాలని చెప్పి, ఆ ప్రాజెక్టులకు సీతారామ-భక్తరామదాసు అని సీతా-రాములను మళ్ళీ గుర్తు చేసే విధంగా ఆ ప్రాజెక్టులకు పేర్లు పెట్టడం జరిగింది. రూ.1,152కోట్లతో ఆ ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కృష్ణా జలాలు కావచ్చు, గోదావరి నదీ జలాలు కావచ్చు ఖమ్మం జిల్లాను సస్యశ్యామలం చేయాలనేదే ఒక ప్రధానమైనటువంటి ఉద్దేశ్యం. అదేవిధంగా ఇటు దక్షిణ తెలంగాణకు వస్తే, మహబూబ్ నగర్, పాలమూరు-రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల పథకాన్ని రూ.7,800కోట్లతో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. ఇది ఎత్తిపోతల పథకం అయినా పాలమూరు జిల్లా వెనుకబడ్డదని, ఈ ప్రాంత ప్రజలు వలసలు పోవద్దని చెప్పి ఒకమంచి ఆలోచన చేయడం జరిగింది. ఇంత depthకి వెళ్లి, ఇంత సమగ్రమైన ఆలోచన విధానంతో ఈరోజు బడ్జెట్ను ఏర్పాటు చేయడం నిజంగా అభినందనీయం.

అట్లాగే, మనం దీనిలో ఏ రాష్ట్రమైనా ఎంతసేపు అభివృద్ధి వైపే కాకుండా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు కూడా

తీసుకొని ఈ రెండింటిని సమానంగా ఒక బండికి రెండు గిత్తల్లాగా, ఈ రెండు సమానంగా వెళ్ళినప్పుడే ఆ రాష్ట్రం ముందుకు వెళుతుంది. అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఎస్సీ/ఎస్టీ, సంక్షేమం కానివ్వండి, బిసి సంక్షేమం, మైనారిటీ సంక్షేమం కానివ్వండి ఇలా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు తీసుకుంటే అన్ని వర్గాల ప్రజలకు చక్కటి అవకాశాలు కల్పించి దానికి ఉదాహరణగా ఆసరా పంచులు గతంలో కూడా మిత్రులు పెట్టడం జరిగింది. అయినా ఆ నిధులు సరిపోవని చెప్పి రూ.1000/-, రూ.1500/- పంచులను తీసుకువచ్చి ఈరోజు వృద్ధులకు, నికలాంగులకు ఒక భరోసా ఇచ్చినటువంటి ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వమని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే, కళ్యాణ లక్ష్మి కానివ్వండి, షాదీ ముబారక్ కానివ్వండి ముందుగా వాటిని లాంచింగ్ చేసిన తరువాత ఏవిధంగా ప్రజలకు ఉపయోగపడుతోందనేది ఆలోచించి దానిని ఇటు బీసీలకు, అదేవిధంగా ఈ బీసీలకు కూడా ఎందుకు చేయగూడదనే ఆలోచనతో మరి వారు ఉన్నత వర్గాల్లో జన్మించినా వారు బీద కుటుంబాలుగా ఉన్నప్పుడు ఆ కుటుంబాలను కూడా ఆదుకోవాలని చెప్పి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచన చేసి కళ్యాణ లక్ష్మిని ఎస్సీ/ఎస్టీతోపాటు బిసి, ఈ బీసీలకు కూడా అందించేటటువంటి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

ఇల్లా, ఇన్ని రకాలుగా ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతూ, అదే పద్ధతిలో పట్టణాభివృద్ధి గురించి ఆలోచన చేస్తే నిన్ననే జరిగినటువంటి జి.హెచ్.ఎం.సి. ఎన్నికల్లో మనం చూశాం. ఈ హైదరాబాద్ నగరం కొన్ని వందల ఏళ్ల క్రితం ఏర్పడ్డా, ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి ట్రాఫిక్ విషయం కానివ్వండి, అదేవిధంగా రోడ్లు, అభివృద్ధి విషయంలో కానివ్వండి, తెలంగాణలోని నాలుగవ వంతు ప్రజలు హైదరాబాద్ లోనే నివసిస్తున్నారు. అంటే ఒక పావు వంతు అభివృద్ధి హైదరాబాద్ లో జరగాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రజలు, ఉన్నటువంటి విస్తీర్ణం దానికి అనుకూలమైనటువంటి, సమానమైనటువంటి, అవసరమైనటువంటి రోడ్లు ప్రస్తుతం లేవు. అధ్యక్షా, ఈరోడ్లను ఖచ్చితంగా ఏర్పాటు చేయాలి.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై చర్చ

ట్రాఫిక్ సమస్య తీర్చాలనే ఆలోచనతో కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అటు పోలీస్ వ్యవస్థను, ఒకవైపు WIN Towers ని ఏర్పాటు చేసి ఒక ఏడు ఎకరాల్లో అధునాతనమైనటువంటి అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పోలీస్ వ్యవస్థను పటిష్టంగా చేసేటటువంటి ఆలోచనలో ఉన్నారు.

ఇలా ఇటు హైదరాబాద్, అదేవిధంగా పల్లెల్లో కూడా అభివృద్ధిని సాధించాలని చెప్పి కరీంనగర్, ఖమ్మం, రామగుండం, నిజమాబాద్లలో ఉన్నటువంటి కార్పొరేషన్లకు అభివృద్ధిని అందించాలని చెప్పి, ఒక్కొక్క కార్పొరేషన్ కి రూ.100కోట్లుగా మొత్తం కార్పొరేషన్లకి గాను రూ.400కోట్లు బడ్జెట్లో పెట్టడం జరిగింది. అదేవిధంగా వరంగల్ పెద్ద కార్పొరేషన్ కాబట్టి, దానికి రూ.300కోట్లు బడ్జెట్లో పెట్టడం జరిగింది. ఇది నిజంగా ప్రతి ఇంచు, ఇంచు ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రజలకు, ఏ ప్రాంతానికి ఏమి కావాలనేటటువంటిది ఆలోచన చేస్తున్నారని అనడానికి ఇది అద్దం పడుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

అట్లాగే పరిశ్రమల వైపు ఆలోచన చేసినట్లయితే, రాష్ట్రం ఏర్పడిన రోజు అసలు ఈ పరిశ్రమలు ఎలా నడుస్తాయి. ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రానికి విద్యుత్తే రాదని, చీకట్లో మగ్గిపోతారని అన్నారు. కానీ, ఆరు నెలల్లో ముఖ్యమంత్రి గారు కష్టపడి ఇక్కడ కరెంటు ఇబ్బందులు లేకుండా చేసినటువంటి ఘనత ముఖ్యమంత్రి గారికే దక్కుతుంది. దాంతో ఐ.టి. రంగం కానివ్వండి, పరిశ్రమలు కానివ్వండి వెంటనే ఇటు జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మన దగ్గరకు రావడం పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందడం జరుగుతుంది. ఇదంతా సుమారు ఒక నెలపై వేల ఉద్యోగాల కొరకు ప్లాన్ చేసి ఇప్పటికే ఏర్పాట్లు కావడం జరిగింది. ఐ.టి. రంగంలో చూసినట్లయితే ఇప్పటికే గూగూల్ సంస్థ వాళ్లు సుమారు రూ.1000కోట్లతో ఇక్కడ ఆ క్యాంపస్ను ఏర్పాటు చేసి ఐ.టి. రంగంలో మన పిల్లలకు అపారమైనటువంటి ఉద్యోగాలు వచ్చేటటువంటి అవకాశాలు చేస్తున్నారు. ఈవిధంగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇటు పరిశ్రమల్లో కానివ్వండి, ఐ.టి. రంగంలో కానివ్వండి అభివృద్ధిలో చాలా ముందుకు వెళ్తున్నాము.

వ్యవసాయ రంగాన్ని చూసినట్లయితే, రాష్ట్రంలో సుమారు 70శాతం ప్రజలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నటువంటి వాళ్లు. ఆ వ్యవసాయ రంగ అభివృద్ధి కొరకు, సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కొరకు రూ.25,000కోట్లు ఏర్పాటు చేసి వ్యవసాయానికి ప్రధానమైనటువంటి నీటి సదుపాయాన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నాలు మనం చూస్తున్నాము. అలాగే తెలంగాణని ఒక విత్తన బాంధాగారంగా చేయాలని ఆలోచించడం చూస్తున్నాము. హైదరాబాద్ కి 70శాతం పండ్లు, పూలు, కూరగాయలు ఇతర రాష్ట్రాల నుండి దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు హార్టికల్చర్ లో పండ్లూ, కూరగాయలు, పూలు సాగుచేసుకోడానికి సబ్సిడీలు ఇచ్చి వారిని ఎంకోబ్ చేసి, సబ్సిడీ రూపంలో విత్తనాలను intime లో ఇచ్చి చేసినట్లయితే ఈ 70శాతం ఇతర రాష్ట్రాల నుండి తెచ్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉండదనే ఆలోచనతో వీటిని మన రైతులకే అవకాశాలు కల్పించాలని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. 600మంది ఎస్సీ/ఎస్టీలకు సాలీ హౌజ్ మీద వంద శాతం సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఉదయం కూడా మంత్రి గారు చెప్పారు. ఎందుకంటే బ్యాంకర్స్ ఇబ్బంది పెడుతారని చెప్పి మొత్తంగా వందశాతం సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇట్లా వ్యవసాయవరంగా అభివృద్ధి సాధించాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ముందుకు పోతుంది.

అధ్యక్షా, మిషన్ కాకతీయ తీసుకుంటే, ఈ రాష్ట్రంలో 46వేల చెరువులు ఉంటే, గత సంవత్సరం తొమ్మిది వేల చెరువుల పూడిక తీశాం. మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నుండి చెరువుల పూడిక తీయడం మొదలు పెడుతున్నాము. అధ్యక్షా, భగవంతుని దయవల్ల ఈ సంవత్సరం అయినా మంచి వర్షాలు వస్తే, తెలంగాణ రాష్ట్రం సుభిక్షంగా ఉండాలని చెప్పి కోరుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, విద్యుత్ రంగం చూసినట్లయితే, రాబోయే మూడు సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపు 23,912 మెగావాట్ల విద్యుత్ వస్తుందని expect చేస్తున్నాము. ఆ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో immediate గా మనం ప్రణాళిక

వేసుకున్నటువంటి వాటిలో నల్గొండ జిల్లాలోని యాదాద్రి ప్రాజెక్టు కానివ్వండి, ఖమ్మం జిల్లాలోని కొత్తగూడెం, భద్రాద్రి ప్రాజెక్టుల ద్వారా ఒక 6000 మెగావాట్లను మనం రేపు పొందబోయే విధంగా ఈ ఏర్పాట్లు చేసుకోవడం జరిగింది. విద్యుత్ విషయంలో వచ్చే రెండేండ్లలో రెప్పుపాటు కూడా విద్యుత్ను పోనివ్వమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తెలియజేయడం జరిగింది. నిజంగా ఇది మామూలు విషయం కాదు. ఇటు పరిశ్రమల విషయం కానివ్వండి, వ్యవసాయ రంగానికి గానీ ఏప్రిల్ నుండే రైతులకు 9గంటల విద్యుత్ను అందిస్తామని ఇంత అడ్వాన్సుగా చెప్పిన ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వమని తెలియజేస్తున్నాను.

అట్లాగే, రూ.91,500కోట్ల ఖర్చుతో జెన్కో, సింగరేణి, ఎన్.టి.పి.సి., సోలార్ యూనిట్స్ ద్వారా ఈ 23,000 మెగావాట్ల విద్యుత్ను పొందబోతున్నాము. తెలంగాణ ప్రాంతంలో గతంలో ఏదైతే చీకటి అవుతుందని అన్నారో అటువంటి వాటికి పూర్తి స్థాయిలో మనం క్లోజ్ చేసి మంచి విద్యుత్ ఉందనేది వినిపించగలుగుతాము.

వాటర్ గ్రిడ్ చూసినట్లయితే, ముఖ్యంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సిద్దిపేటలో 20ఏండ్ల క్రితం చేసి చూపించారు. మనిషికి ఒక్కొటికి గ్రామాల్లో వంద లీటర్లు, పట్టణాల్లో 150లీటర్లు, కార్పొరేషన్లో 200లీటర్ల నీటిని ఇస్తామని చెప్పి ఒక బ్రహ్మాండమైన ప్రాజెక్టును చేయడం జరుగుతుంది. దీనిని ఏవిధంగా ప్రణాళిక చేస్తున్నారు, మేము కూడా చేయాలని బీహార్, ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు హర్షిస్తున్నారు. వచ్చే మూడేండ్లలో రూ.40,000 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఈ వాటర్ గ్రిడ్ పూర్తి చేయాలనే చిత్తశుద్ధితో మన ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతోంది.

1.00 నిజానికి 2016 డిసెంబర్ నాటికి 61,000

మ. గ్రామాల్లో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. అంటే 50 శాతం నియోజకవర్గంలో ఈ సంవత్సరం డిసెంబర్ వరకు దాదాపు 12 పట్టణాలలో వాటర్ గ్రిడ్ అందించే విధంగా తగిన ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. 2017 డిసెంబర్ నాటికి 95 శాతం వరకు పూర్తి చేస్తామని ఈ సందర్భంగా

తెలియజేస్తున్నాను. నిజంగా ఈ ప్రాజెక్టు మొదలు పెట్టిస్తుంటే నుండి కొన్ని సంవత్సరాల వరకు పూర్తికానీ దాఖలాలు ఉన్నాయి. మనిషికి గాలి తర్వాత అత్యంత ముఖ్యమైనది సురక్షితమైనటువంటిది మంచినీరు. అటువంటి మంచినీరు అందించే ఒక మంచి కార్యక్రమం మిషన్ భగీరథ పేరుతో తీసుకోవడం దానికి అటు మిషన్ కాకతీయకు హరీష్ రావుగారు, ఇటు మిషన్ భగీరథకు కెటిఆర్ గారు చాలా చురుగ్గా ముందుకు తీసుకెళ్లుతూ, ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేసే పనిలో ఉన్నారు.

ఏ సమాజానికైనా విద్య, వైద్య, ఆరోగ్యం చాలా అవసరం. విద్యా రంగానికి సంబంధించి అపారమైనటువంటి అనుభవమున్న ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు ఉన్నారు. మనం సమాజంలోని ప్రతి మనిషిని చదువు వచ్చిన మనిషిగా ఎప్పుడైతే తీర్చిదిద్దతామో, ఆటోమేటిగా ఆ సమాజం అభివృద్ధి చెందుతుంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం విద్యా రంగాన్ని బలోపేతం చేయడం కొరకు, ఇప్పుడున్నటువంటి హాస్పిటల్స్ ను ఒక రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ గా తీర్చిదిద్దటటువంటి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. దానితోపాటు మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఈ సందర్భంగా తెలియజేసేది ఏమంటే, ప్రభుత్వ పాఠశాలలో, సన్నబియ్యంతో మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టాము. అలాగే కళాశాలల్లో కూడా సన్నబియ్యంతో మధ్యాహ్న భోజన పథకం అనే కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టబోతున్నాం.

ఇన్ని మంచి కార్యక్రమాలు చేస్తూ, ఉచిత విద్యతో పాటు ఆంగ్ల విద్యను కూడా ప్రవేశపెట్టినట్లయితే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ప్రైవేటు పాఠశాలలో చదువుకుంటున్న బీద విద్యార్థులు వేల రూపాయల ఖర్చు పెట్టకుండా ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుకుంటారని, మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే ఆరోగ్యమనేది విద్యకు, వైద్యానికి చాలా దగ్గర సంబంధం ఉంది. మనం యాభైయేళ్లు దాటిన తర్వాత వాకింగ్ ఎలా చేయాలి, యోగ ఎలా చేయాలనే దానిమీద దృష్టి పెడుతున్నాం. అందువల్ల పాఠశాలల్లో సైమర్ ఎడ్యుకేషన్ నుండే వ్యాయామ విద్యను, యోగ విద్యను

ప్రవేశపెడితే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా ఉప ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు, ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులను బలోపేతం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, నలభై డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్లు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అందులో మందులు, మంచాలు, పరికరాలను రీప్లేస్ చేసేటటువంటి ఏర్పాటు జరుగుతున్నాయి. అలాగే రోడ్డు మరియు భవనాల శాఖను చూసినట్లయితే, కొన్ని జిల్లాల్లోని మండలాలకు, గ్రామాలకు ఒక డాంబర్ రోడ్డు పేసి హైదరాబాద్ నగరం వైపు రోడ్డు వెళ్లేటట్లుగా దాదాపు రూ.3,333కోట్లతో ఏర్పాటు జరుగుతున్నాయి. ఈ విధంగా ఇంతమంచి బడ్జెట్ ఏర్పాటు చేసి, తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చడానికి కృషిచేస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, గౌరవ మంత్రులకు, అవకాశమిచ్చిన చైర్మన్ గారికి ఈ సందర్భంగా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి 2016-17 బడ్జెట్ టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి 21 మాసాల తర్వాత ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్. తొందరలో ఉగాది రాబోతుంది. ఉగాది పచ్చడిలో అన్ని రకాల రుచులుంటాయి. చేదు, వగరు, తీపి అన్ని ఉన్నాయి. నేను పాజిటివ్ను పాజిటివ్గా చెబుతాను. కానీ చేదు, వగరు, కారం ఎక్కువుంది. అది ఆరోగ్యానికి మంచిదనుకుంటే ఫరవాలేదు. కానీ ఇది ఆశల్లో కల్పించి, ఊహల్లో విహరింపజేస్తూ, బంగారు తెలంగాణ స్లోగన్తో, బంగారు పల్లకిమోతెత్తుట కొరకు, వాస్తవ పరిస్థితులకు విరుద్ధంగా, అంతరాత్మ చెప్పే గోసకు విరుద్ధంగా, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నటువంటి సేవధ్యానికి విరుద్ధంగా, వరుస కరువులతో అతలాకుతలమైనటువంటి వ్యవసాయం రంగం, అన్నం పెట్టినటువంటి అన్నదాత పదేళ్లు కష్టపడి సంపాదించి, ఐదువేళ్లు మనందరి నోట్లోకి పోయేటట్లుగా చేసేటువంటి అన్నదాతల ఆక్రందనని, కేవలం ఒక ఊహ ప్రపంచంలో విహరింపజేస్తూ, ప్రాక్టికల్గా ఎక్కడా కూడా

ప్రజలు ఆశించిన విధంగా లేదని చెప్పడానికి బాధపడుతున్నాను.

జర్మనీలో ఒక సామెత ఉంది. “ సరైన సమయంలో చెప్పలేని నిజం, అబద్ధం కన్నా కష్టం.” ఆ సభగానీ, ఈ సభగానీ మనం మాట్లాడే ఈ రెండు సభల్లో కూడా ప్రతి విషయం మీడియా, ప్రజలు చూస్తారు. సహజంగా అపోజిషన్ ఏమేమి చేయాలి, ఎలా చేయాలి, ప్రభుత్వం పనితీరు ఎలా ఉంది, ఎట్లా మెరుగుపరుచుకోవాలనే విషయానికి వస్తే, ఒక 10 శాతం రాజకీయమైనటువంటి ఆరోపణలు రావచ్చు. మేము బ్రహ్మాండంగా చేస్తున్నామనేకంటే, వాస్తవానికి దగ్గరగా ఆలోచించి ప్రజలు ఏమేమి కోరుకుంటున్నారు? మన నీళ్లు, నిధులు, భూములు, స్వయం పరిపాలన, 60 సంవత్సరాల పోరాటం, 1200 మంది అమరవీరుల త్యాగం చూసి ఆ నాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు, ముఖ్యమంత్రిగారి అభిప్రాయం తీసుకొని, తల్లి మనసుతో సోనియాగాంధీ గారు ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఇవ్వడం జరిగింది.

అయితే చాలా బాధపడుతూ, మంచి చేసిన కొన్ని విషయాల గురించి నేను బరాబర్గా చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ తీరని అప్పు, ఆరని నిప్పులాంటిది. ఈ అప్పులనేవి development processలో భాగమైఉన్నట్టికీ, ఈ రోజు ఎట్లా ఉందంటే బడ్జెట్ socio economic outlookలో గత 2014-15 బడ్జెట్ను చూస్తే, మనం పెట్టుకున్న అంచనాలకి 60 శాతం మాత్రమే ఖర్చు పెట్టగలిగారు. ప్రత్యేకంగా సంక్షేమరంగం నాకు చాలా ఇష్టమని చెప్పిన ప్రభుత్వం ఎస్సీలకు 34 శాతం, ఎస్టీలకు 42 శాతం, బీసీలకు 52 శాతం, మైనారిటీలకు 30 శాతం ఇవ్వడం జరిగింది.

మైనారిటీల కొరకు దాదాపు రూ.422.03కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. ఒక RTI Activist అయిన శ్రీ ఎస్.కె. మసూద్ ఇచ్చిన సమాచారం ప్రకారం రూ.728కోట్లు unspent amount అని తెలిసింది. నిన్న గౌరవ ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారికి కొంత కోపం వచ్చింది. మైనారిటీలకు ఉపకార వేతనాలు ఇచ్చేటువంటి విషయంలో గానీ అదేవిధంగా ప్రాఫెషనల్స్ కళాశాలల్లో చదువుకునే విషయంలో గానీ, ఉస్మానియా

యూనివర్సిటీ నోడల్ ఏజెన్సీ CEDM (Center for Education Development of Minorities) ద్వారా వాళ్లకు శిక్షణ ఇచ్చి అన్ని రకాలుగా తీర్చిదిద్దే పథకం. అది defunct చేసే కార్యక్రమం చేశారు. ఈ రోజు ఇంత పెద్దవిత్తున బడ్జెట్ పెట్టుకొని socio economicలో అగ్రికల్చర్ సెక్టార్ కి (-1.1) సంబంధించి వరుస కరువులు, ప్రకృతి మీద వేసేశారు. Deteriorate condition, alarming conditionలో వ్యవసాయ రంగం ఉందనేది దీంట్లోనే చెబుతున్నారు.

Gross State Domestic Product of Telangana current prices మరియు manufacturingలో కొంత అభివృద్ధి ఉంది. Electricity, Gas, Water Supply and other utility servicesలో అభివృద్ధి ఉందని చూపించడం జరిగింది. గౌరవ అధికారులకు, ప్రభుత్వానికి నేను మనవి చేసేది, జనరల్ గా Primary, Secondary, Tertiary అనే మూడు సెక్టార్స్ లో ఈ యొక్క ఎకానమి చూస్తారు. Primary Sectorలో live stock, forest, mining zone ఉంటాయి.

తర్వాత Secondaryలో Manufacturing, Electricity, Gas ఉంటాయి. తరువాత Tertiaryలో Trade, Repair Services, Restaurant ఉంటాయి. ఈ రోజు ప్రధానంగా వారు ఇచ్చిన ఇండెక్స్ ప్రకారం మనం గ్రాఫ్ (-18.2)లో ఉన్నాం. ఈ రోజు Agriculture, Forest and Fishing (-4.5) ఉంది. అసలు ప్రజలు మన నుంచి ఏం కోరుకుంటున్నారు. ఈ బడ్జెట్ ను మీరు బ్రహ్మాండంగా ప్రీవీట్ చేశారు. కానీ ఈ రోజు ఒకే దఫా రుణ మాఫీ చేయాలనే విషయాన్ని ఈ Floor of the House లో తొందరగా ప్రకటిస్తామని గౌరవ వ్యవసాయశాఖ మాత్యులు చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న రిపై ఇచ్చినప్పుడు, మేము మూడో కిస్టి మాత్రమే కడతాం, ఒకే దఫా లేదని చెప్పారు. రాష్ట్రంలో రైతుల పరిస్థితి ఎంత ఫూరంగా ఉందంటే ఉత్తరప్రదేశ్, పశ్చిమబెంగాల్ కంటే ఎక్కువ తెలంగాణలో సగటు అప్పు మనకు ఉంది. దాదాపు 1000

మందిలో, 674 మంది రైతులు అప్పులపాలైనారు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో వారికి మోరల్ సపోర్ట్ ఇచ్చి, ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దాదాపు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులు రూ.700కోట్లు కానీ, మా లీడర్ గారు రూ.3,000కోట్లు ఇచ్చిందని చెబుతున్నారు. లెక్కించినది ఇన్ ఫుల్ సబ్సిడీ, రాష్ట్ర ఖజానా నుంచి ఇన్ని వేల బడ్జెట్ ఇవ్వలేరా అధ్యక్షా! మీకు హృదయం రాదా! స్వయంగా మీరు రైతు.

ఈ రోజు అన్నదాతలను ఆదుకోవాలనే ఆలోచన చేయాలి. రుణమాఫీ అలాగే ఉంది. ఇచ్చే కొత్త రుణాలు కూడా లాగ్గెట్ కంటే తక్కువైచ్చారు. బ్యాంకులు అనేక పరతులు పెడుతున్నాయి. రబీ పంటకూడా చాలా తక్కువ వేయడం జరిగింది. వరి పంట కూడా సాంద్రత తగ్గిపోయింది. ఖరీఫ్ తగ్గిపోయింది. ఈవిధంగా వ్యవసాయ రంగం కుదేలైనటువంటి పరిస్థితుల్లో మీరు “మిలీనియం అభివృద్ధి లక్ష్యాల సాధనలో సమీకృత అభివృద్ధి” అని బ్రహ్మాండంగా చెప్పారు. కనీసం ఒకే దఫా రుణ మాఫీ చేస్తారంటే అది చేయలేదు. అలాగే రబీ పంటకు తొందరగా షార్ట్ టర్మ్ లోన్లు ఇస్తారంటే అది లేదు. ఇవ్వాళ ఎంత దుర్భరమైన పరిస్థితి ఉందంటే, పశువులకు త్రాగడానికి నీళ్లు లేవు. వైరా వంటి రిజర్వాయర్లో మినిమమ్ 18 అడుగులకు ఉండాల్సిన నీరు 3 అడుగులకి పడిపోయింది. అక్కడ ఉన్నటువంటి దాదాపు 100 గ్రామాల ప్రజలు ఆ బురద నీళ్లే త్రాగుతున్నారు. ఈ సమస్య గురించి నిన్ననే మా కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు ధర్నా చేయడం జరిగింది.

నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు నుండి తక్షణమే నీళ్లు విడుదల చేయకపోతే చాలా ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయి. త్రాగునీటికి సంబంధించి పరిస్థితి చాలా తీవ్రంగా ఉంది. ఇటువంటివి అనేక రకాల ఇబ్బందులున్నప్పటికీ కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిస్థితి అర్థం చేసుకోకుండా, ఈ రకంగా చేస్తున్నది. కరువు నివారణ విషయంలో నిఫలమయ్యారు.

ఈ రోజు సాగునీటి విషయంలో ప్రభుత్వం రూ.25,000 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నామని చెబుతోంది. ఈ నిధులు పూర్తి స్థాయిలో ఖర్చు కావాలని, రాష్ట్ర అభివృద్ధి

చెందాలనే మేము కూడా కోరుకుంటున్నాం. దానికి టెక్నికల్ గా ఆర్థిక శాఖ అధికారులు కూడా ఉన్నారు. ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా Financial Department Checks and Balances లేకుండా, Audit లేకుండా, Finance concurrence లేకుండా నేరుగా రూ.25,000కోట్లు పెట్టుకున్నారు. Delay పేరుతో ప్రాజెక్టులు నత్తనడకలు నడుస్తున్నాయని, వాటిని నర్సిన సమయంలో పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో నేరుగా బడ్జెట్ లో పెట్టుకున్నారు. కానీ ఈ నిధులపై నాకు తెలిసి ఆర్థిక శాఖ యొక్క పర్యవేక్షణ మరియు ఆడిట్ ఉండాలి. ప్రాజెక్టులను ఇంకా తొందరగా పూర్తి చేయండి. ఇకపోతే ఈ ఇరిగేషన్ లో కూడా ఎన్నో వేల కోట్లు దోపిడి జరిగింది. మా ప్రభుత్వమా? ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వమా? ఈ ప్రభుత్వమా? ఎవరయ్యా చేసిందంటే - ఏ కాంట్రాక్టర్ల గురించి ఎన్నికల ముందు చెప్పారో, వారే శ్రీ కృష్ణ కమిటీని కూర్చోపెట్టి, తెలంగాణ రాకుండా రిపోర్ట్ రాయించారని తెలిసింది.

నేను ఛాలెంజ్ చేసి చెబుతున్నా, ప్రస్తుతం మంత్రిగారు లేరు. కడియం శ్రీహరి గారి ముందు కూడ నేను మనవి చేస్తున్నా! Modernisation of Nagarjuna Sagar వర్క తీసుకుంటే, ఒక్క Head క్రిందనే దాదాపు రూ.4,444కోట్ల మేరకు అవకతవకలు జరిగినట్లుగా తెలిసింది. మా ప్రభుత్వం మీద ఫిర్యాదు ఇచ్చినప్పటికీ, మీరు విజిలెన్స్ రిపోర్ట్ చూసి వాళ్లతో spillway మీద మాత్రమే నామమాత్రపు పెనాల్టీ కట్టించుకోవడం జరిగింది.

మళ్ళీ అదే కాంట్రాక్టర్లను ఇవ్వాలి ఎలా తీసుకుంటారు? బ్లాక్ లిస్ట్ లో పెట్టాల్సిన కాంట్రాక్టర్లని, ఇవ్వాలి కొత్తగా పాలమూరు గానీ, అంతకు ముందు గానీ, ఇంకా వచ్చే వాటిలో గానీ వాళ్లని ఎలా తీసుకుంటారు. తెలంగాణని ఎవరైతే అడ్డుకున్నారు, వారికే అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. ఒక కాంట్రాక్టరు, ఒక నాయకుడి పేరు చెప్పి పోతిరెడ్డిపాడు తీసుకుపోయారు. కాబట్టి ఇటువంటి వాటికి ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పాలి. రాజకీయం వేరు, నిబద్ధత వేరు, సత్యం వేరు. ఏ లాబీతో పెద్దఎత్తున ఎవరైతే తెలంగాణను అడ్డుకున్నారు, వారికే

కాంట్రాక్టులు ఇవ్వడం జరిగింది. తెలంగాణ బిడ్డలిచ్చిన ఎన్నో దరఖాస్తులు నా దగ్గర ఉన్నాయి. ప్రత్యేకంగా నాలుగైదు కంపెనీలకు సంబంధించిన అధికారులు మానీటర్ చేయడం జరిగింది. వరల్డ్ బ్యాంకు నిధులు చూసే అధికారి ఎవరైతే ఉన్నారో, వారి పేరు చెబితే బాగుండదు. 12 సంవత్సరాల నుంచి ఆ అధికారి ఎట్లా వరల్డ్ బ్యాంకు నిధులు పర్యవేక్షిస్తాడు? ఆయనలోనే పనితనం ఉందా, ఇంకే అధికారి లేడా?

కొన్ని సంవత్సరాలు కొన్ని ఏజెన్సీల్లో ఎవరైతే చీఫ్ ఇంజనీర్లు పనిచేశారో, వాళ్లు పదవీ విరమణ చేసిన తర్వాత ఏజెన్సీల్లో జనరల్ మేనేజర్ గా, చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లుగా పని చేస్తున్నారు. దీని మీద చెక్స్ ఉన్నాయా? బ్యాలెన్స్ ఉన్నాయా? ఎక్కడ లూటీ జరుగుతుంది? దీని మీద మానీటరింగ్ చేయాలని నేను గౌరవ మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఏజెన్సీస్ మీద మీరు కాంట్రాక్టర్లకి తప్పని సరిగా ఎంకరేజ్ చేయాల్సిన కార్యక్రమంలో constructive encouragement ఇవ్వండి. ఏది labour component, ఏదైనా excess పెరిగింది అంటే సిమెంటు, ఇసుక రేట్లు పెరగడం. కానీ, రూ.3,000కోట్లు అధ్యక్షా, ఇటీవల excess పేరుతో మీరు excess payment చేశారు. మళ్ళీ వాళ్లకే అవకాశమిచ్చారు. ప్రాజెక్టులో intentional delay జరుగుతుంది. మహబూబ్ నగర్, ఖమ్మం జిల్లాలో intentional delay చేస్తుంటే, తెలంగాణ మొత్తంలో ఇచ్చిన జి.ఓ.లో సవంబర్ వరకు మీ ఇబ్బందులేంటని చెప్పారు. హరీష్ రావుగారు నాలుగుసార్లు మానీటరింగ్ చేశారు. డిసెంబర్ వరకు పూర్తి చేయాలని చెప్పినా, జనవరి, ఫిబ్రవరి దాకా చేశారు. ఇంకా అదనంగా ఫెసిలిటీస్ ఇస్తున్నారు. అంటే by the contractors, of the contractors, for the contractors అధ్యక్షా. రైతులకు ఒకే దఫాలో రుణమాఫీ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి మనసు రాదు.

ఈ రోజు రైతులు అడుక్కునే పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. ఉపాధి కూలీలుగా మారిపోయారు. దాని మీద checks ఉండాలి. Taskforce వేయండి. ఏ ఏజెన్సీని బ్లాక్ లిస్ట్ లో

పెట్టాలో పెట్టండి. ఎందుకు వాళ్లు బ్లాక్‌లిస్టులో లేరు? ఇవ్వాళ బయటి వాళ్లు పని చేయొద్దని నేను అనడం లేదు.

మన తెలంగాణ బిడ్డలు పోయి అమరావతిలో పని చేయడం లేదా! విశాఖపట్నంలో కాంట్రాక్టర్లు ఎవరున్నారో చూడండి! ఎక్కడో బయటి నుంచి వచ్చిన ఎల్ అండ్ టి సంస్థలు వచ్చి ఇక్కడ పని చేస్తున్నాయి. కానీ, మొట్టమొదటి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో బరాబర్ గా స్థానికులకు అవకాశమివ్వాలని అవసరముంది. కేవలం నామమాత్రపు రూ.10కోట్లు లోపు పనులకే తెలంగాణ కాంట్రాక్టర్లు పని చేయాలా! 2A and B అనే ఒక సాంకేతిక బిడ్డింగ్ చేసి, ఇప్పుడు 3A and B చేశారు. 2A and B అంటే 1000కోట్ల టర్నోవర్ ఉన్నోడికి రూ.2,000కోట్ల వరకే ఇవ్వవచ్చు. అతని మీదమోయలేని భారమేస్తే మధ్యలో వదిలిపెట్టివెళ్లి పోతడనేది 2A and B. అది మార్చి, ఈ చట్ట సభలో చేయాల్సిన పని 3A and B చేశారు. అంటే గేట్లు తెరిచారు.

1.20 పోలవరం విషయంలో re-engineering, re-designing గురించి ఎందుకు మాట్లాడరు? ఆ విషయం గాలికి వదిలివేశారు. మమ్మల్ని ముంచి ప్రాజెక్టును కడుతున్నారు. ప్రాజెక్టుకి మేము వ్యతిరేకం కాదు. మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరమూ లేదు. కానీ నాలుగు లక్షల మంది గిరిజనుల గోస మీకు పట్టదా? వాళ్లు తెలంగాణ బిడ్డలు కాదా? ఈ రోజు అక్కడ గ్రామాలు మునిగిపోతుంటే ఆ ప్రభుత్వం పట్టించుకోదు. నేను మానవతా దృక్పథంతో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి మొన్న చెప్పాను, ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను. Humanitarian aspectsలో ఎంతవరకు చేయాలో అంతవరకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేయవలసిందేనని మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఖమ్మం జిల్లా అధికారులకు ఆదేశాలు కూడా ఇచ్చారు. అక్కడ చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. భద్రాచలం టౌన్ మునిగిపోయే పరిస్థితి ఉంది. దుమ్ముగూడెం గిరిజన మండలం మునిగిపోయే పరిస్థితి ఉంది. రిటైర్డ్ సి.ఇ. హనుమంత రావుగారు ఇచ్చిన Expert Report ఉంది. దయచేసి పోలవరం విషయంలో కూడా re-designing and re-engineering అనే

అంశాల గురించి ఆలోచించండి. మేము ప్రాజెక్టులను కట్టవద్దని చెప్పడం లేదు.

భద్రాచలం దగ్గర రెండు బ్యారేజీలను కట్టమని కోరుతున్నాము. సీతారామ సాగర్ ప్రాజెక్టు మంచిదే. దాన్ని మేము స్వాగతిస్తున్నాము. అయ్యా, ఇందిరాగాంధీ పేరు మీద ఇందిరా సాగర్, రాజీవ్ గాంధీ పేరు మీద రాజీవ్ సాగర్ ప్రాజెక్టు మీద రూ.1900 కోట్లు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. రెండు లక్షల ఎకరాల్లో ఎనబై వేల ఎకరాలు మాత్రమే వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాకు చెందుతుంది.

లక్షా ఎనబైవేల ఎకరాలు మన ఖమ్మం జిల్లాలోనే ఉంది. హైడ్ ఏరియా కాబట్టి మొత్తం ప్రాంతం ఆంధ్రా ఏరియాకు వెళ్లిపోయింది అనే ప్రచారం జరుగుతున్నది. కాని అది కరెక్టు కాదు. గౌరవ నీటి పారుదల శాఖ మంత్రిగారు ఇక్కడ ఉండి ఉంటే వారు నోట్ చేసుకునేవారు, చక్కగా సమాధానం కూడా చెప్పేవారు. ఈ టెండర్లలో మీరు రూ.1900 కోట్లు మైనస్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. సరే, కొంత భాగం ఆంధ్రలో ఉండడం వల్ల కొంత వినాదం ఉండవచ్చు. కనీసం వెయ్యి, పదిహేను వందల కోట్లు మైనస్ చేసి టెండర్లు పిలవవలసింది. మీరు ఒక్క రూపాయి కూడా వేస్ట్ కాదని స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. దయచేసి ఆ విషయం చూడండి. అది మైనస్ చేయండి. పైపులు మొత్తం ఫార్వేర్డ్ ఏరియాలో పడి ఉన్నాయి. వాటిని ఉపయోగించుకోండి.

పక్క రాష్ట్రంతో మంచి సంబంధాలు ఉండవలసిందే. మేము కాదనడం లేదు. ఉప ముఖ్యమంత్రి శ్రీహరిగారికి ఆ విషయం తెలుసు. సీతారామ ప్రాజెక్టు ఇల్లిగల్ ప్రాజెక్టు అని కంప్లయింట్ ఇచ్చిందెవరు? గోదావరి మేనేజ్ మెంట్ బోర్డుకి కంప్లయింట్ చేశారు. పాలమూరు ఎత్తిపోతల పథకం మీద పక్క రాష్ట్రం ప్రతిపక్ష నాయకుడు కంప్లయింట్ ఇచ్చాడు. అటువంటి పార్టీతో ఇక్కడ మనం పొత్తు పెట్టుకుంటాం. ఎం.ఎల్.సి. ఎలక్షన్ లో ఆ పార్టీతో మనం ఓట్లు వేయించుకుంటాం. Match fixing అనే పదం బాగుండదు కాని, ప్రజలకు ఈ విషయంలో మీరు సమాధానం చెప్పాలి. ఎందుకంటే ఆ పార్టీ అధినేత పాలమూరు ఎత్తిపోతల పథకం

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై చర్చ

మీద కంప్లయింట్ చేసాడు. సీతారామ సాగర్ ప్రాజెక్టు మీద కంప్లయింట్ ఇస్తాడు. అలాగే పట్టణీమ కూడా ఇల్లిగల్ ప్రాజెక్ట్ ఎగువ భాగంలో పట్టణీమ ఎలా కట్టారు అధ్యక్షా? మీరైతే పట్టణీమ కడతారు, పోతిరెడ్డిపాడు సరే, ఆ రోజు మంత్రులెవరూ వ్యతిరేకించలేదు. అది అయిపోయింది. ఇప్పుడు అవసరమైన చర్యలు వెంటనే తీసుకోండి. తెలంగాణ ప్రయోజనాలు కాపాడడంలో, తెలంగాణ ప్రజల హక్కులను కాపాడడంలో బరాబర్గా మీతో కలిసివస్తామని మొదటినుంచి చెబుతున్నాము. ఆ మాటే రేపు చెబుతాం, ఎల్లండి కూడా చెబుతాం. కాని ఈ రోజు కంప్లయింట్ ఇచ్చి, మన అభివృద్ధిని అడ్డుకునే పార్టీలతో ఎలా కలుస్తారు. రాజకీయం కోసం రాజకీయం కాదు. రాష్ట్రం కోసం రాజకీయం చేస్తే, రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం రాజకీయం చేస్తే అప్పుడు మీతో కలిసి రావడానికి మేము సిద్ధం కాని, కాంగ్రెస్ వారిని దెబ్బ కొట్టాలని, తెలంగాణ నీళ్లు నిధులు దోచుకున్నారని చెప్పినవారితో

(అంతరాయం)

డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి(పట్టణీమ నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ) : ఎం.ఎల్.సి. ఎన్నికల్లో match fixing ఎవరు చేసుకున్నారు, ఎక్కడ చేసుకున్నారు? TRS Party స్వతంత్రంగా పోటీ చేసి, ఖమ్మం జిల్లాలో గెలిచింది. మిగతా అన్ని రాజకీయ పార్టీలు కలిసి ఒప్పందంతో పోటీ చేశాయి. మేము ఎక్కడా, ఎవరితో match fixing చేసుకోలేదు. ఆ కాంట్రాక్టర్లందరూ ఎవరు? వాళ్లంతా కాంగ్రెస్ కాంట్రాక్టర్లు. కాంగ్రెస్ పార్టీనే TDP, YSR CP, మరియు అన్ని పార్టీలతో కలిసి match fixing చేసుకుంది.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు: అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వానికి match fixing చేసుకునే అవసరం లేదు. రాజకీయంగా కాని, అభివృద్ధిలో కాని మాకు ఆ అవసరం లేదు. కాకపోతే match fixing చేసుకున్న వాళ్లే ఆ మాట మాట్లాడితే నాకు కొంత బాధ కలిగింది. మొన్నటి వరకు జరిగిన మూడు ఎన్నికల్లో కూడా అన్ని పార్టీలు కలిసి match fixing అయినాయి కాని, ఒంటరిగా పోరాడింది మాత్రం టిఆర్ఎస్ పార్టీనే. అఖండ విజయం సాధించింది కూడా టిఆర్ఎస్ పార్టీనే. అవి

మామూలు విజయాలు కావు. అబ్సార్డు విజయాలు. మనం రాజకీయ చరిత్రలో ఎప్పుడూ కూడా చూడలేదు. వరంగల్ ఎన్నిక కావచ్చు, ఇంకొక ఎన్నిక కావచ్చు, లేదా మరొక ఎన్నిక కావచ్చు. ప్రజాభిప్రాయాన్ని గౌరవించి మాట్లాడాలి. ఇది పెద్దల సభ కాబట్టి, మా సుధాకర్ రెడ్డిగారు మంచి అనుభవం కలిగిన వ్యక్తి కాబట్టి మంచిగా మాట్లాడాలి.

తెలంగాణ హక్కులను కాపాడే విషయంలో, అది గోదావరి జలాలు కావచ్చు, కృష్ణా వాటర్ కావచ్చు, తెలంగాణకు రావలసిన వాటాలో ఎవరు ఎన్ని పిటీషన్లు పెట్టినా, అది ఆండ్రప్రదేశ్, కర్నాటక లేదా మహారాష్ట్ర ఎవరు అడ్డుపడినా, మన వాటాను వాడుకునే విషయంలో వెనకడుగు వేసే ప్రశ్నే లేదు. కాంట్రాక్టులు ఇచ్చే విషయంలో కూడా అత్యంత పారదర్శకంగా ఉంటాం. మీ కంపెనీలు కూడా ఏమైనా ఉంటే దరఖాస్తు చేసుకోండి. రూల్ ప్రకారంగా వస్తే ఇస్తాము. మాకు కావలసింది క్వాలిటీ, టైం ప్రకారం నీళ్లు ఇవ్వాలనే ఆత్రుతతో, ఉన్నటువంటి వాటిల్లో ఏది బెస్ట్ పాలిసీనే దాని ప్రకారం వెళుతున్నాము. మేము EPC నిధానం తీసివేసాము, mobilisation advances తీసివేసాము, నామినేషన్స్ తీసివేసాము. రెగ్యులర్గా ఉన్నటువంటి కండిషన్స్ను పక్కాగా పెట్టి, టెండర్లను పిలుస్తున్నాము. పనులు కూడా పక్కాగా చేయిస్తాము. నాణ్యతలో కూడా ఎక్కడా రాజీ పడం. రాజకీయంగా మాకు match fixing లేదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : మంత్రిగారు లేటెస్ట్ విషయాలు చెప్పారు. ఎం.ఎల్.ఎ.తో ఎన్నుకోబడ్డ ఎం.ఎల్.సి. ఎన్నికల్లో ఆ ప్రాంతానికి చెందిన ప్రతిపక్ష నాయకుడు లీడ్ చేసే పార్టీ ఎమ్మెల్యే ఓటు ఎవరికి వేసారు? నేను ఏది మాట్లాడినా కూడా ఉన్న వాస్తవం తీసుకుని మాట్లాడతాను. మీరు గుండె మీద చెయ్యి వేసుకుని చెప్పండి. ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో, పక్క-రాష్ట్ర ప్రతిపక్ష నాయకుడు నేతృత్వం వహించే పార్టీ ఎమ్మెల్యే ఎవరికి ఓటు వేసాడు? సరే, వివరాల్లోకి పోకుండా,

(అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్: మీరు బడ్జెట్పై మాట్లాడండి.

శ్రీ సాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: నేను మాట్లాడేది బడ్జెట్ గురించే అధ్యక్షా. రూ.4,444కోట్లతో ముడిపడి ఉన్న వ్యవహారం. మీరు సమగ్ర దర్యాప్తు జరిపించండి. నేను ఆరోపించే సంస్థలు అవకతవకలకి పాల్పడలేదు అంటే, ఈపెద్దల సభ సాక్షిగా చెబుతున్నాను. మీ నిర్ణయానికి నేను కట్టుబడి ఉంటాను. Detailed Reportతో ఇంతకుముందే నేను కంప్లయింట్ ఇచ్చాను. ఆ సంస్థలు చేసిన అవకతవకలు, అరాచకాలు, లూటీ, కొంతమంది ఇంజనీరింగ్ శాఖ అధికారులతో match fixing జరిగింది.

(అంతరాయం)

మీరు నన్నేమీ yield చేయలేరు. నేను అధికారులు అందర్నీ అనడం లేదు. కొంతమంది ఇంజనీరింగ్ అధికారులు అని చెబుతున్నాను. ఈ విషయం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి కూడా తీసుకువెళ్లాను. నిరూపించడానికి కూడా నేను సిద్ధం. ఆ ఇంజనీర్లు రిటైరైన తరువాత ఏ సంస్థతో పనిచేస్తున్నారనేది మీరు విచారించి తెలుసుకోండి. ఆ ఇంజనీర్లు పనిచేసిన కాలంలో ఎన్ని పనులు డీవియేట్ అయినయో తెలుస్తుంది.

ఇకపోతే ఆరోగ్యం. మంచి బడ్జెట్ పెట్టారు. నేను స్వాగతిస్తున్నాను. నిన్న సభలో సోదరులు చెప్పారు. నిమ్నలో షాపుల్లో మందులు దొరకడం లేదని. మూడు షాపులు బందయినాయి. బీసీక్ మందులు, ఎనాలజిస్టిక్ మరియు anti-toxic మందులు దొరకడం లేదు. అలాగే ఉస్మానియా, గాంధీ ఆసుపత్రులలో తాగునీటికి ఇబ్బందికరంగా ఉంది. నగరంలో ఇంకా నాలుగు నూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులు రావలసిన అవసరం ఉంది. ఖమ్మంలో మల్టి స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రికి ఆ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం. వంద కోట్ల రూపాయలను ఖమ్మం మున్సిపాలిటీకి మంజూరు చేసినందుకు స్వాగతిస్తున్నాము.

కానీ భద్రాచలం దేవాలయాన్ని విస్తరించారు. బడ్జెట్లో ఒక్క రూపాయి కూడా పెట్టలేదు. మీరు చేసే మంచి

పనులను బరాబర్గా వెల్కం చేస్తాము. అన్యాయాల్ని చీల్చి చెండాడండి. కాదనము. మా ప్రభుత్వమా, అంతకుముందు ప్రభుత్వమా తేలడానికి ఎంకైర్ వెయ్యండి. నేనే కోరుతున్నాను. గత పదిహేను సంవత్సరాల్లో ఎవరెవరు ఏమేమి చేసారో విచారించండి. కాబట్టి దయచేసి ఆ దృష్టితో ఆలోచించండి.

ఈ బడ్జెట్లో బి.సి.లకు అన్యాయం చేసారు. జనాభాలో 51% ఉన్నారు. రూ.రెండు వేల కోట్లు బడ్జెట్లో చూపిస్తే, చాలా అన్యాయం కాదా? BC Sub-Plan రావలసిన అవసరం ఉంది. Fees Re-imburement విషయంలో కూడా దాదాపు నాలుగువేల కోట్ల రూపాయలు ఆ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినప్పటికీ ఆ హెడ్ లేదు. మిషన్ భగీరథ, డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్లు వంటి అనేక పథకాలు ఉన్నాయి. రూ.1,60,000 కోట్లు అప్పులు చేయవలసి వస్తుంది. దయచేసి ఆ విషయాలన్నీ చూడండి. మేము అనేక పాజిటివ్ పాయింట్స్ చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తుంటే నన్ను డైవర్ట్ చేస్తున్నారు. కేంద్రం నుండి కూడా మనకు నిధులు వస్తున్నాయి. ఒక్క వ్యవసాయ శాఖలోనే మీరు నాలుగైదు పథకాలకు స్వస్తి పలుకుతున్నారు. ప్రధాన మంత్రి పేరుతో దాదాపు ఇరవై పథకాలు ఉన్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేవలం పదిశాతం భరిస్తే చాలు. ఇటువంటివి అనేక పథకాలు ఉన్నాయి. అలాగే విద్యాశాఖలో గాని, వైద్య శాఖలో గాని గ్రాంట్స్ ఉన్న పథకాలు అనేకం ఉన్నాయి.

మీరు ఒక Status Report ఇవ్వండి. ఈ సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం శాంక్షన్ ఎంత, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కాంపోనెంట్ ఎంత పెట్టారు వివరంగా చెప్పండి. మన నిర్లక్ష్యం వలన అనేక స్కీంలు ఆగిపోయాయి. ఉదాహరణకు Urban Health Mission లేదా National Rural Health Mission వంటివి అనేక పథకాలు కాంగ్రెస్ హయాంలో వచ్చినవి ఉన్నాయి. మీరు నామ మాత్రపు State component పెట్టకపోవడం వల్ల, ఆ పథకాలు ఆగిపోయాయి. దయచేసి ఒక శ్వేతపత్రం రిలీజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందరం కలిసి పొరాడదాం. పన్నుల రూపంలో మనకు ఎంత రావాలి, కేంద్రం నుండి మనకు rightfulగా వచ్చే నిధులు రాబట్టడంలో మీరు వైఫల్యం

చెందారని చెప్పడానికి on-record మంచి పదం కాదు కాని, బరాబర్ గా నిర్లక్ష్యం జరిగింది. అధికారులు సరైన సమాచారం అందించక ఇలా జరిగి ఉంటుంది. నోడల్ ఆఫీసర్లను వేయండి. విద్యాశాఖలో నోడల్ ఆఫీసర్లు లేరు. అందువల్ల ఆ శాఖ నిర్వీర్యమయింది. విద్యా హక్కు చట్టం ఉపయోగించుకోలేకపోయాము.

అలాగే పరిశ్రమల విషయానికి వస్తే, స్థానికులకు ఉద్యోగాలు కల్పించాలి. శాంతిభద్రతల విషయానికి వస్తే, వీణవంక సంఘటన జరిగింది. వరంగల్ లో మరొక సంఘటన, గుండాలలో మహిళ అదృశ్యం కావడం, ఒక ప్లాస్టిక్ వ్యాపారస్తుడిని చంపి రోడ్డు మీద వడేశారు. మనకు మంచి పోలీసు యంత్రాంగం ఉన్నప్పటికీ, ఇటువంటి అనేక దుర్మార్గాలు జరుగుతున్నాయి. ఉగ్రవాదం పెరుగుతున్నది. పోలీసు వ్యవస్థను ఆధునీకరించండి. ఒక వైపు మమ్మల్ని పాజిటివ్ సజెషన్స్ ఇవ్వమంటారు. ఇది పాజిటివ్ సజెషన్ కాదా చెప్పండి?

ఇప్పుడున్నటువంటి కర్వు,కాటకాల సందర్భంలో input subsidy ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. Minimum Support Price ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. Market intervention fund పెట్టలేదు. ఖమ్మం మార్కెట్ యార్డ్ లో నిన్న మిర్చి కొనుగోళ్లు నిలిపివేశారు. నేను చెప్పేది ఏమిటంటే బడ్జెటును మీరు overall గా బ్రహ్మాండంగా చూపించారు. మా రాజీవ్ గాంధీ గారు ఒక మాట చెప్పారు. 21వ శతాబ్దంలోకి మనం అడుగుపెట్టాలంటే

Experts from the speeches of late Sri Rajeev Gandhi, former Prime Minister of India:

لے چلو، چلے چلو ہنزل اور باقی ہے، اکیلی ئی آرائیں چلے تو نہیں ہوگا۔

అందుకే సకల జనులతో కలిసి అడుగులు వెయ్యండి. రాష్ట్రం ఎదురుచూస్తున్నది. రేపు మీరు ఇటోస్తారు, మేము అటోస్తాము. బరాబర్ జరిగేది అదే. ఊహలోక్తు ప్రపంచంలో విహరించకండి. స్టేట్ డెవలప్ మెంట్ కొరకు అందరం కలిసి వనిచేద్దాం. మీరు చెయ్యకపోతే, ప్రజల పక్షాన మా పోరాటం

ఉంటుంది. బరాబర్ నిలదీస్తాం. ఎంత స్థాయికి పోవడానికైనా మేము సిద్ధం. అడుగడుగునా ప్రభుత్వాన్ని నిలదీస్తాం. తెలంగాణ ఇచ్చిన పార్టీగా కాంగ్రెస్ పార్టీ రెడీగా ఉంటుంది. మీరు ఇచ్చినటువంటి అవకాశానికి ధన్యవాదాలు. మరికొన్ని విషయాలు చెప్పవలసినవి ఉన్నాయి. సోదరులు నన్ను డిస్టర్బ్ చేసారు. తెలివిగా నాకు స్పీడ్ బ్రేక్ వేసారు. ఆ విషయాలు తరువాత మాట్లాడతా.

శ్రీ కొంపల్లి యాదవరెడ్డి : అధ్యక్షా, మొదటగా నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. టెక్నికల్ గా ఇది మూడు సారి అయినప్పటికీ, మొట్టమొదటి బడ్జెట్ గానే అందరూ అనుకుంటున్నారు. దానిని శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టిన రాజేందర్ గారికి, ఇక్కడ ప్రవేశ పెట్టిన శ్రీహరిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, మనము ఈ బడ్జెట్ పై చర్చించేటప్పుడు జనరల్ గా ఉన్న డిమాండ్స్ పైననో, లేదా రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితి గురించో మాట్లాడుకుంటూ ఉంటాము.

అంతటితో సరిపోదు. బడ్జెటు రూపకల్పన చేయడంలో ఎన్నో రకాల విషయాలను అనుసంధానం చేసి, వాటి పరిధిలోనే మనం బడ్జెటుకి తుది రూపం ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఆ విషయం మనందరం గమనించవలసి ఉంటుంది. బడ్జెట్ అంటే నాకు కొంత ఉత్సాహం ఎక్కువే. ఎందుకంటే రెగ్యులర్ గా బడ్జెట్ కి సంబంధించిన విషయాలు చదువుతుంటాను. రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆర్థిక, సాంఘిక పరిస్థితులను మనం రెవ్యూ చేసుకున్నప్పుడు మన వృద్ధి రేటు ఏ విధంగా ఉన్నదనేది తెలుస్తుంది. గత రెండు సంవత్సరాల నుండి మనకు సరైన వర్షపాతం లేదు. దానికి తోడు రాష్ట్ర విభజన వల్ల ఏర్పడిన సమస్యల కారణంగా వృద్ధి రేటులో మనకు కొంత ఇబ్బంది ఎదురైంది. అయినప్పటికీ ఈ మధ్య కాలంలో మనం మరల పుంజుకుని వృద్ధి రేటు 11.67% ఉంటుందని అంచనా వేయడం చాలా మంచి పరిణామం. 2005-2010 సంవత్సరాలకు వృద్ధి రేటు చూసినట్లయితే 10.05% ఉండేది. తరువాత 2013-14

వచ్చేసరికి 4.5% కి పడిపోయింది. తరువాత మరల పుంజుకుని, గాడిలో పడినందుకు సంతోషపడవలసిన విషయం. దానికి అనుగుణంగా మనం బడ్జెటును రూపొందించుకోవడం జరిగింది.

వృద్ధిరేటు మందగిస్తే ప్రగతి కుంటుపడుతుందని చాలామంది భయపడుతుంటారు. అలా కాకుండా, వృద్ధిరేటు రివర్స్ అయినప్పుడు మాత్రం విపరీత పరిణామాలు జరుగుతాయి. ఆ పరిస్థితి ఈ వర్షాభావం వలన కలుగుతుందేమోననే భయం కూడా తొలగిపోయినందుకు మనందరం హర్షించవలసిన విషయం. ఆర్థిక పరిస్థితులు ఇలా ఉన్నప్పుడు మనము వ్యవసాయము దాని అనుబంధ శాఖలలో పెరుగుదల కుంటుపడడం అన్నది విచారకరం. ప్రకృతి సహకరించకపోవడం వల్ల మనము ఆ ఇక్కట్లను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది.

1.40 | బడ్జెట్ రూపకల్పన చేసిన శిల్పి మన కె. చంద్రశేఖర్ ము. రావు గారు. బంగారు బాటలు వెయ్యాలనే ఆలోచనతో చేస్తున్న కృషిని చూసి ప్రజలు ఎప్పుడూ గుర్తు పెట్టుకొని, వారికి రుణపడి ఉంటారు.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టే ముందు అనేక అంశాలను పరిగణనలో తీసుకుంటాం. దానిలో 'బీరో' బడ్జెట్ నుండి రీజనల్ బ్యాలెన్స్, అవుట్ కం బడ్జెట్, చాలా రకాలైన డెఫిసిట్స్, డెట్ బ్యాలెన్స్ చివరగా FRBM యాక్ట్ వరకు పరిగణనలోకి తీసుకోవడం జరిగింది.

కొత్తగా వచ్చిన 14వ పీ కమీషన్ యాక్ట్ ద్వారా వచ్చిన నిబంధనలు వీటికి అనుగుణంగానే బడ్జెట్ తయారుచేసుకోవలసి ఉంటుంది. కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఫ్లాగ్షిప్ కార్యక్రమం కోసం నిధుల సేకరణ ఎక్కువ అయ్యింది. ఈ అప్పుల భారం గురించి చాలా మంది ఆందోళన చెందుతున్నారు. కాని అప్పులు చేయకుండా పాలన చెయ్యడం ప్రగతికి సోపానం కాదు అనేది ఆడంస్మిత్ నుండి

అమర్త్యాసేన్ వరకు ఎవరూ కూడా అప్పు తీసుకోవడం తప్పు అని చెప్పలేదు. అప్పును ఏవిధంగా వాడుకోవాలనే వారు సూచిస్తూ వచ్చారు. విద్యుత్ ఉత్పత్తి కోసం రూ.91 కోట్లు మనకు అవసరం ఉంది. వాటి అన్నింటినీ సమకూర్చి ఖర్చు పెట్టడానికి ఉపయోగిస్తున్నాం.

వాటర్గ్రాడ్ కి దీర్ఘకాలిక ఖర్చు అవసరం. వీటిని ఒకసారి సేకరణ చేస్తే తరతరాలకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది. అటువంటి అన్ని పథకాలకు శ్రీకారం చుట్టడం జరిగింది. అభివృద్ధి, సంక్షేమం రెండూ సమానంగా అడుగులో అడుగు వేస్తూ ముందుకు పోతున్నది మన రాష్ట్రం. ఇతర రాష్ట్రాల వారు కూడా ఈ పథకాలను పరిశీలించడానికి మన రాష్ట్రానికి రావడం జరుగుతుంది. ఈ రెండూ జోడెడ్డుల వలె పోవాలని, కానీ జోడెడ్డుల లాగా కాదు, జోడు సింహాల మాదిరిగా జోరుగా సాగుతుందని చెబుతున్నాను.

సంక్షేమరంగం:

సంక్షేమానికి నిధులు తగ్గించారని కొందరు అంటున్నారు అది అపోహ మాత్రమే.

	<u>2015-16 బడ్జెట్</u>	<u>2016-17 బడ్జెట్</u>
సంక్షేమ రంగం	రూ.5,547 కోట్లు	రూ. 7,122 కోట్లు
ఎస్టీ	రూ. 2,878 కోట్లు	రూ. 3,752 కోట్లు
బీసీ	రూ.2,172 కోట్లు	రూ. 2,538 కోట్లు
మైనారిటీ	...	పెరిగింది
ఆసరా పింఛన్లు	...	పెరిగింది

అప్పుల భారం:

మనం అప్పులు ఏ సంవత్సరానికి ఎంత చెల్లించామో తెలిపే నివేదిక.

2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17
రూ. 7,400 కోట్లు	రూ.10,928 కోట్లు	రూ. 10,856 కోట్లు.

మనం మొత్తం చెల్లించిన అప్పులు రూ. 28,788 కోట్లు. ఇది ఈ ప్రభుత్వం చేసిన అప్పు కాదు, ప్రస్తుతం

ఉన్న ప్రభుత్వం ఆ భారాన్ని చెల్లిస్తూ ఉండాలి. అప్పు అనేది భారం కాదు, కాని అప్పు తీసుకొని దానిని సక్రమంగా ఉపయోగించుకోకుంటే భారం అనిపిస్తుంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పటి అప్పు చూపించాము. జి.యస్.డి.పి.లో అప్పు నిష్పత్తిగా చెబుతారు. దానిలో తెలంగాణ రాష్ట్ర నిష్పత్తి 18.5% గా ఉంది. బీహార్ నిష్పత్తి 18.9% గా ఉంది. మిగతా రాష్ట్రాలు అన్ని 20% కి పైగా ఉన్నాయి. మధ్యప్రదేశ్ 21.67%, ఆంధ్రప్రదేశ్ 27.9%, రాజస్థాన్ 33.2%. గా ఉంది. Sir, as regards debt ratio, I will read out the figures of various States in the Country. Telangana (15.5%), Bihar (15.9%), others States are over 20%, like Madhya Pradesh (21.67%), Andhra Pradesh (27.9%), Rajasthan (33.2%).

1.50

మ.

In terms of figures of combined Andhra Pradesh, for the year 2014-15, it was **Rs.1,89,750 Crores**, post bifurcation of A.P., it is **Rs.1,56,420 crores**. మార్చి, 2015 మన తెలంగాణ షేర్ కి వచ్చింది రూ.83వేల కోట్లు. మార్చి లోపల ఆంధ్రప్రదేశ్ కి సంబంధించి రూ.1.70కోట్లకు పెరిగింది. తెలంగాణలో రూ.1.0లక్షల కోట్లకు పెరిగింది. **These figures are from Economic Survey.** నా సొంతంగా చెప్పినవి కావు. ఇవేమీ భారం కావు, వాటిని సరైన పద్ధతిలో వాడుకునేలా చూడవలసిన బాధ్యత మనందరిపై ఉంది. ఇథియోపియా, సౌదీ, అమాన్ లాంటి చిన్న చిన్న దేశాలు డెబ్ ట్రాప్ లో పడిపోయి ఒక భయంకరమైన ఆందోళన కలిగించిన మాట వాస్తవమే. కానీ భారతదేశంలో అన్ని రాష్ట్రాలలో economic position చూస్తే, అన్ని రాష్ట్రాల కంటే మన తెలంగాణ రాష్ట్ర economic health చాలా చక్కగా ఉంది, దాని గురించి మన మిత్రులలో ఎవరికైనా అపోహలుంటే తొలగించుకోవాలి. అయితే ఇక్కడ ఒక విషయం ఉంది. కేటాయింపుల్లో ఏదైనా ఒక డిపార్టుమెంటుకి ఎక్కువ ఉన్నాయనుకుంటే దాన్ని కట్ మోషన్ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకరావచ్చు. ప్రభుత్వం దానికి కన్విన్స్ అయితే సదరు కేటాయింపులను తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఇది పార్లమెంటులో జరిగింది. అయితే ఇక్కడ శాసనసభలో

జరిగిన ఉదంతమైతే లేదు నాకు తెలిసి. ఆపద్ధతులు వాడుకోవచ్చని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్రాలలో అమలు చేయడానికి ఇచ్చిన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్కీములో కొన్ని చాలా బాగా ఉన్నాయి. వాటిని వాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. పవర్ సెక్టారులో ఉదయ్ అనే ఒక స్కీముంది. దాన్ని ఈమధ్యనే ప్రవేశపెట్టారు. Under this scheme, DISCOM's 75% of the outstanding will be taken over by the respective State Governments. For this, the Government of India will provide some incentives such as – (a) The State Governments need not pay 3 years' interest on such loan transferred to the State Government's DISCOMS. Sir, it is a huge figure. దీన్ని మనం వాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దీనికి సంబంధించి మనం ఇంకా అప్రోచ్ కాలేదు, అప్రోచ్ అయితే బాగుంటుంది.

(b) The State Governments need not show any loan account transferred by the DISCOMS in their fiscal deficit. ఇది చాలా ముఖ్యమైన అంశం. ఈ ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ లో లోను భారం పెరిగినట్లయితే మనం కొత్తగా తీసుకునే లోన్లకు ఈ కండిషన్ కొంచెం ఇబ్బంది అవుతుంది కాబట్టి ఆ ఫెసిలిటీ ఈ ఉదయ్ స్కీము ద్వారా రాష్ట్రాలకు కేంద్రప్రభుత్వం కల్పించింది. దీన్ని వాడుకుంటే చాలా బాగా ఉంటుంది.

నేను ఇంతకు ముందే ఆర్ అండ్ బి మినిష్టర్ గారితో పర్సనల్ గా మాట్లాడాను. రాష్ట్రాలలో ఆర్ యు బి, ఆర్ ఓ బి ల నిర్మాణానికి సంబంధించి రైల్వే బడ్జెటులో కొంత ప్రావిజను ఉండేది. ఇప్పుడు రైల్వే బోర్డు దాన్ని మార్చి, ఎవరికైతే అవసరమైతే ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే వాటి ఖర్చు భరించాలనే నిబంధన పెట్టింది. మన బడ్జెటులో ప్రత్యేకంగా రైల్వే సేఫ్టీ ప్రావిజను ఒకటి ఉంటుంది. దీంట్లో రూ.50కోట్లు లేదా రూ.100కోట్లు పెట్టి బడ్జెటు పాస్ చేస్తే బాగుంటుందని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఎందుకు ఈ విషయం చెబుతున్నానంటే – నాలుగైదు ముఖ్యమైన ఆర్ యు బి లను నిర్మించవలసిన అవసరం ఉంటే దాని కోసం నేను, మా జిల్లా ఎమ్మెల్యేలు

అందరమూ ఈమధ్యన సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వే జోన్ జనరల్ మేనేజర్ గారిని కలిసినపుడు వారు ఈ సూచన చేశారు.

మీరు మీ బడ్జెటులో దానికికేటాయింపులు చేసుకుంటే తప్ప మీకు రావడానికి వీలు కాదని, మీరు ఆవిధంగా బడ్జెటులో రూపొందించి మాకు స్పెషల్ గా మీ గవర్నమెంటు ద్వారా letter of intent ఇస్తే, మేము పర్మిషన్ తీసుకొని వాటి నిర్మాణం చేపడతామని చెప్పారు. ఈవిషయాన్ని సభలో ఉన్న ఆర్ అండ్ బి మినిస్టర్ గారి దృష్టికి తీసుకొచ్చాను. నేను ఎందుకు రికార్డుల్లోకి వెళుతున్నానంటే - ఒకవేళ మంత్రిగారు మరచిపోయినా వాళ్ల దృష్టికి రావాలంటే ఈ ప్రొసీడింగ్స్ ని రెఫర్ చేసి దాన్ని రికమెండేషన్ లో ఇన్ క్లూడ్ చేస్తారనే ఉద్దేశ్యంతో ఈవిషయాన్ని మీముందు ఉంచుతున్నాను. ఈవిషయాన్ని మంత్రిగారు మళ్లీ దాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తే బాగుంటుందని మరీ మరీ కోరుతున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ - ఎక్కువ ఆశలు కల్పించి ప్రజలను disappoint చేయవద్దని అంటున్నారు. అది వాస్తవమే. మంచి సలహానే, తప్పు సలహానైతే కాదు. డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ల గురించి వారు ప్రత్యేకంగా కామెంట్ చేశారని అనుకుంటున్నాను.

అయితే ప్రజలకు చేయవలసిన ముఖ్యమైన కొన్ని బాధ్యతలు ప్రభుత్వం ముందుంటాయి. ఫుడ్ అయితేనేమీ, పెల్టర్ అయితేనేమీ ఇటువంటివి మూడు, నాలుగు ముఖ్య కార్యక్రమాలు ప్రజలకోసం చేపట్టవలసిన బాధ్యత ప్రతి ప్రభుత్వం మీద ఉంటుంది. అది దృష్టిలో ఉంచుకునే ఫుడ్ సెక్యూరిటీని మన రాష్ట్రంలో మొదలు పెట్టిన మాట వాస్తవం. అది దృష్టిలో పెట్టుకునే ఈ డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ల నిర్మాణాన్ని చేపట్టాలి. పేదలకు ఇళ్ల నిర్మాణ కార్యక్రమం ఇంతకు ముందు నుంచి చాలా కాలంగా జరుగుతూ వస్తోంది. అయితే ఆ ఇళ్లలో ఒక రూము మాత్రమే ఉండడం వల్ల జాయింట్

ఫ్యామిలీలకు ఇబ్బంది అవుతోందనే ఉద్దేశ్యంతో ముఖ్యమంత్రిగారు - మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, అందరితో చర్చించి, తప్పకుండా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని, దీనికి ఎంత ఖర్చయినా సరే భరించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ కార్యక్రమం తీసుకోవడం జరిగింది.

ఇది ఆశల పల్లకి కాదు. తప్పకుండా ఈ కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేస్తామనే పట్టుదలతో వారున్నారు. ఆమేరకు అడుగులు వేస్తున్నారు. ఆ ఇళ్ల నిర్మాణానికి అవసరమైన ల్యాండ్ విషయంలో కొంత ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి ఉంది. కల్లెక్టర్లు నివేదికలు ఇస్తున్నారు, అయినా సరే ఎంత ఖర్చయినా అవసరమైన భూమి కొనుగోలు చేసి దాన్ని చేయవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఏవైతే ఫ్లాగ్ షిప్ ప్రోగ్రాములు ఈ ప్రభుత్వం ముందున్నాయో అవి ఏవిధంగా జరుగుతున్నాయో మనమందరమూ చూస్తున్నాం. వాటర్ గ్రీడ్ ఏస్థాయికి వచ్చిందో మనందరికీ తెలిసింది. పవర్ జనరేషన్ ఏస్థాయిలో ఉందో మనందరికీ తెలిసింది. ఏవైతే ఫ్లాగ్ షిప్ ప్రోగ్రాములున్నాయో అవి చురుకైన దశలో నడుస్తున్నాయి. ఈ బడ్జెటులో సమకూర్చుకున్న నిధులలో ఏ ఒక్క పైసా కూడా వృధా పోకుండా ఈ స్కీములన్నింటికీ చేర్చి, అవి గ్రౌండ్ అయ్యేలా చూసే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉంది. అందుకే ఇంత పట్టుదలతో ఇటువంటి బడ్జెటు వాళ్లు పెట్టి ప్రజల ముందుకు వచ్చారు. ఈ బడ్జెటు పాసైన తర్వాత ఎక్కడైనా ఏవైనా చిన్న చిన్న లొసుగులు కనబడితే వాటి కొరకు తప్పకుండా ప్రత్యేకమైన నిర్ణయాలు తీసుకొని వాటిని మన ముందు ఉంచుతారని పూర్తిగా ఆశిస్తూ, ఈ బడ్జెటు ప్రతిపాదనలన్నింటినీ హృదయపూర్వకంగా సమర్థిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: శనివారం ఉదయం పది గంటలకు తిరిగి సమావేశమయ్యేందుకు సభను వాయిదా వేయడమైంది.

(The House, then adjourned at 2.00 p.m. to meet again at 10.00 a.m. on Saturday, 19th March, 2016).